

det er hver Gang et eller andet Medlem vover at tale om de store Udgifter til vort Forsvarsvæsen, som forlanges hver Aar paa Finantsloven. Den ene militære Mand efter den anden staar op, tager Sagen i Forsvar og giver os alle mulige og umulige Grunde derfor, og et æret Medlem, jeg husker ikke, om det var det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage), ønskede at vide, hvad vi egentlig vilde angaaende den Sag. Ja, jeg taler selvfølgelig her kun paa mine egne Begne, men jeg deler fuldstændig den Anskuelse, at det var godt, om det engang kunde komme til Klarhed, hvad den danske Rigsdag vil med Hensyn til de militære Udgifter. Jeg er en fuldstændig Fredsmand og en fuldstændig Afvæbningsmand. Jeg er ikke alene en Modstander, men en bestemt Hader af Alt, hvad der hedder Krig og Militærvæsen. Det er efter mine Begreber et af vort Samfund's største Onder, som bør bekæmpes paa alle mulige Maader, og jeg deler derfor fuldstændig den Anskuelse, at det var godt, om man kunde komme dertil, at Rigsdagen, at de forskjellige Rigsdagsmænd kunde indtage deres Stæde og enten sige: „Vi ville være med til ikke alene at bygge Fæstninger, men ogsaa at ruste lige til Tænderne, ville tage hele Kjøbenhavns Befæstning, ligesaa galt som de Militære ønske det“, eller gaa til den modsatte Side, som efter mine Begreber passer bedst til vort Land, nemlig til fuldstændig Afvæbning. Jeg nærer personlig ingen Tvivl, dog maasse uden at være i Besiddelse af Evne til tilstrækkelig at bedømme denne Sag, om at der maatte kunne opnaas paa en eller anden Maade en saadan Stilling til Udlandet, hvorved vort Land kunde blive neutraliseret, saa at der ikke behøvedes mere Militær end det, der er nødvendigt til Ordenens Opretholdelse. Det forbauser mig derfor meget at høre Venstremænd udtale en Bessagelse over, at de Herrer Officerer reise omkring og holde Folket til Befæstninger. Jeg synes, at det er den mest naturlige Ting af Verden, at man strider for en Sag, som man anser for Ret, og jeg vilde meget beklage, om der fra den hvidærede Krigsministers Side skulde blive lagt noget som helst Baand paa de Herrer; thi jeg nærer den fulde Overbevisning, at jo flere af de Herrer Officerer, der reise omkring og holde Folkemøder om Forsvarssagen, desto mindre Tilslutning vinde de. Jeg tror, det gaar med Forsvarssagen som i det Hele med Høirepolitikerne, at jo mere de komme ud paa Folkemøder, desto mere spinde de bort og blive tilslidst til Intet, og derfor have de fulgt det fornuftige Parti i de senere Aaringer fuld-

stændig at holde sig tilbage fra Folkemøderne. Jeg tror, at det gaar med Forsvarssagen paa selvsamme Maade, at jo mere de komme og prædike om Kanoner og Sabler og Geværer, og hvad det er for Stads, de skulle bruge, desto mere vil Befolkningen vende sig imod dem, og jeg haaber, at det ikke vil være saa længe — idetmindste er der i Dieblisset gode Chancer derfor — inden der ved Siden af Forsvarssforeningen vil blive oprettet en Fredsforening, som jeg antager vil møde de Herrer Militære paa Folkemøderne og fremhæve overfor Befolkningen Fredsspørgsmaalet, Afstæffelse af Krigen med al dens Afstyrelighed, og jeg nærer ingen Tvivl om, at den Forening i kort Tid vil overskøje Forsvarssforeningen og blive meget stærk her i Danmark. Det er en af de Institutioner, der have og maa have Fremtiden for sig, fordi den arbejder paa det, der er sundt og godt, nemlig Fred og Enighed. Jeg skal vel indrømme, at Krigsgaffelen aldrig har stået saa høit som for Dieblisset i Europa, eftersom der er en daglig væbnet Magt af ikke mindre end 4 Millioner Mennesker, og Udgifterne til Militærvæsenet beløbe sig til ikke mindre end 2,880 Millioner Kr. Det er den Sum, som man behøver for at indøve Mennesker i at dræbe deres Medmennesker. I Danmark skulle vi jo efterabe de store Magter i de Ting, der ere til mindst Gavn for vort Fædreland, saaledes ogsaa i at komme op til at staa paa lige Fod i Krigsudgifter med de allerstørste Nationer. Det viser sig jo, hvor lidt man end synes om at høre det her, at Danmark i Forhold til sit Indbyggertal er næsten den høiest stillede Stat i Europa med Hensyn til Udgifter til Militærvæsenet. Det forandrer ikke det Ringeste derved, at man ikke vil høre det; det kan ikke siges for ofte. Det forekommer mig at være en mærkvaerdig Politisk for et lille Land at arbejde hen til at komme til at staa sideordnet med Europa i den militære Udvikling, hvorimod det er saa vanskeligt for os at arbejde hen til at staa paa lige Fod med Europa i den aandelige Udvikling, paa det literære og mange andre Omraader. Det forekommer mig, at det burde være vor første Bestræbelse, thi vi ville jo aldrig komme til at indtage nogen meget betydelig Stilling overfor de europæiske Samfund, selv om vi staa rustede lige til Tænderne. Jeg har derimod den Tro, at jo mere vi ruste os op herhjemme, des mere ser Udlandet ad os. Det er, som naar en lille Hund vil bide den store i Benene; denne vender sig lakonisk om, ser paa den lille og undrer sig over, at den er næsvis nok dertil. Saaledes tror jeg, at det gaar os overfor Udlandet. Naar vi sta-